

УДК 330.341

Москаленко В. М.

асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

РОЛЬ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ В МОДЕРНІЗАЦІЇ СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Диджиталізація економіки України - це процес інтеграції цифрових технологій у різні сфери економічної діяльності, що має на меті підвищення ефективності, прозорості та конкурентоспроможності.

Диджиталізація відіграє ключову роль у модернізації секторів економіки України, оскільки вона сприяє підвищенню ефективності, конкурентоспроможності та інноваційності, дозволяє підприємствам автоматизувати рутинні процеси, що знижує витрати та підвищує швидкість виконання завдань. Впровадження ERP-систем (системи управління ресурсами) допомагає інтегрувати різні бізнес-функції, покращуючи управлінські рішення.

Використання сучасних технологій, таких як штучний інтелект, машинне навчання та великі дані, відкриває нові можливості для аналізу ринку, прогнозування тенденцій та адаптації бізнесу до змінюваних умов.

Диджиталізація охоплює такі аспекти: в Україні активно впроваджуються електронні послуги, що дозволяють громадянам та бізнесу отримувати державні послуги онлайн, зменшуючи бюрократію та черги. Розвиток фінансових технологій, таких як онлайн-банкінг, мобільні платежі та криптовалюти, змінює традиційну фінансову систему і надає нові можливості для бізнесу та споживачів.

Багато українських компаній переходять на програмні рішення для автоматизації бізнес-процесів, управління даними та аналітики. Розвиток онлайн-торгівлі дозволяє підприємствам виходити на нові ринки, залучати нових клієнтів та збільшувати обсяги продажів. В Україні зростає кількість технологічних стартапів, які розробляють нові продукти і послуги, використовуючи сучасні технології. Уряди впроваджують програми диджиталізації для модернізації інфраструктури, цифровізації державних послуг, розвитку електронного уряду. З метою підтримки диджиталізації важливою є підготовка фахівців у сфері ІТ, даних та нових технологій.

Однією із цілей України щодо її відновлення є збільшення частки ІТ-сектору у ВВП до 10%, а також: 100 % електронних публічних послуг впроваджено згідно з планом, 100% об'єктів критичної інформаційної інфраструктури охоплені датчиками, 30 відсотків державних інформаційних ресурсів переведено в хмару, 95% населення мають доступ до високошвидкісного Інтернету [1].

Інформаційні технології в Україні є однією з найперспективніших і швидкозростаючих галузей економіки. Ось кілька ключових аспектів, що характеризують ІТ-сектор України: Україна має розвинену інфраструктуру для ІТ-індустрії, включаючи високошвидкісний інтернет, доступ до сучасних технологій і програмного забезпечення. Українські ІТ-спеціалісти відомі на міжнародному ринку завдяки своїм знанням, досвіду та високому рівню освіти. Країна випускає значну кількість фахівців у галузі програмування, розробки програмного забезпечення, кібербезпеки та аналітики даних.

Аналіз процесу диджиталізації в Україні призведе до економічного зростання. За інформацією Forum for Research on Eastern Europe and Emerging Economies, на кожний 1% збільшення диджиталізації ВВП України зростатиме на 0,42%. Якщо Україна приєднається до єдиного цифрового ринку Євросоюзу, ВВП України може зрости на 12,1% [2].

Диджиталізація цифрових послуг в Україні є важливим етапом у розвитку країни, особливо в умовах сучасних викликів та потреб суспільства. Ось кілька ключових аспектів, які варто врахувати в аналізі даних щодо цього процесу:

1. Рейтинг диджиталізації: В Україні спостерігається поступове покращення в індексах диджиталізації, наприклад, за даними Digital Economy and Society Index (DESI).

2. Електронні послуги: Розвиток порталу "Дія", який надає доступ до численних електронних послуг, таких як отримання документів, подача декларацій тощо.

3. Електронний уряд: Впровадження системи e-Government, що дозволяє громадянам взаємодіяти з державними установами онлайн.

4. Фінансові послуги: Зростання популярності мобільних банківських додатків та фінансових технологій (fintech).

Diya Digital Education - це освітня ініціатива в Україні, що є частиною проєкту "Дія", який реалізується Міністерством цифрової трансформації України.

Основною метою Diya Digital Education є надання громадянам доступу до якісної освіти в сфері цифрових технологій та підвищення цифрової грамотності населення. Усвідомлюючи те, що 1/3 українців безробітні, а 7,5 мільйонів переміщених осіб, громадянам потрібно буде навчитися нових навичок, щоб адаптуватися [3].

Платформа пропонує безкоштовні онлайн-курси з різних тем, таких як програмування, дизайну, цифрового маркетингу, кібербезпеки та інших технологічних напрямків.

Проводяться регулярні вебінари та практичні заняття з експертами галузі, що дозволяє учасникам отримувати актуальні знання та навички. Дана нова платформа, яка служить ресурсом цифрової грамотності та онлайн-освіти. Платформа має близько 1,5 мільйона користувачів і понад 100 безкоштовних онлайн-курсів. Після завершення курсів учасники отримують сертифікати, що підтверджують їхні знання та вміння, що може бути корисним для кар'єрного росту [3].

Diya Digital Education активно співпрацює з університетами та іншими освітніми закладами для інтеграції цифрових технологій у навчальні програми.

Цифровий сектор України був однією з її найбільших переваг до війни. Розвиток його потенціалу стане критично важливою частиною модернізації української економіки.

Вплив цифрової трансформації позначиться на робочій силі, інфраструктурі та підприємствах України, створюючи середовище, необхідне для успішної реконструкції.

Диджиталізація в Україні, і в усьому світі, стикається з рядом викликів, але також має значні перспективи для розвитку. Ось деякі з основних проблем і перспектив в цій сфері:

1. Низький рівень цифрової обізнаності: багато людей, особливо в сільських районах, не мають достатньої освіти та навичок для ефективного знання цифрових технологій.

2. Обмежений доступ до інтернету: незважаючи на значні досягнення в розширенні доступу до Інтернету, в Україні ще залишаються регіони з поганим покриттям, що обмежує можливості диджиталізації.

3. Інфраструктурні проблеми: старі технології, відсутність сучасного обладнання та програмного забезпечення в державних установах можуть також перешкоджати впровадженню рішень.

4. Правові та регуляторні бар'єри: відсутність чітких правил щодо використання даних, кібербезпеки та захисту прав споживачів може стримувати бізнес від впровадження нових технологій.

5. Кадровий дефіцит: в Україні спостерігається нестача кваліфікованих IT-фахівців, що ускладнює розвиток цифрових проєктів.

Перспективи розвитку диджиталізації в Україні:

1. Зростання інвестицій у технології: залучення іноземних та місцевих інвестицій у технологічний сектор може сприяти розвитку стартапів і інновацій.

2. Розвиток державних електронних послуг: продовження впровадження електронних послуг, таких як "Дія", може спростити доступ громадян до державних послуг і підвищити їхню ефективність.

3. Освітні ініціативи: програми, такі як Diya Digital Education, сприятимуть підвищенню цифрової грамотності населення, що є критично важливим для успішної

диджиталізації.

4. Співпраця з міжнародними організаціями: співпраця з міжнародними структурами може допомогти Україні впровадити кращі практики диджиталізації та отримати доступ до технологій і фінансування.

Диджиталізація в Україні має як значні виклики, так і перспективи для розвитку.

Вирішення існуючих проблем, впровадження нових технологій можуть суттєво змінити економічний і соціальний ландшафт країни, сприяючи її інтеграції в глобальний цифровий простір.

Таким чином, Україна має хороші перспективи в сфері цифрової трансформації економіки. Передбачається, що в найближчі роки кількість людей у країні, які користуються Інтернетом та сучасними пристроями, що дозволяють швидше виконувати роботу, зросте. Також зміниться роль інформації в організації, ще більше впроваджуватимуться нові технології, які змінюють функції персоналу.

В цілому для розвитку цифровізації планується створення можливостей, що пришвидшують цифрову трансформацію бізнесу, стимулювання використання цифрових технологій, розробка нових бізнес-моделей та інструментів державного регулювання цієї сфери, спрямованих «на підвищення конкурентоспроможності та ефективності економіки країни».

Література:

1. National Council for the Recovery of Ukraine from the Consequences of the War, Draft Ukraine Recovery Plan (Kyiv: National Council for the Recovery of Ukraine from the Consequences of the War, July 2022), https://uploads-ssl.webflow.com/621f88db25fbf24758792dd8/62dacb0f931ea6867feb01cf_Digitalization.pdf.
2. Ukraine's Integration into the EU's Digital Single Market, <https://freepolicybriefs.org/2021/02/15/ukraines-integration-single-market/>.
3. Європейський інвестиційний банк : *веб-сайт*. <https://www.eib.org/en/index.htm>.